

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredo, izimši nedelje in praznike ter valja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele na vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznaki la plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznabljeno jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravnitvu naj se blagovoljno pošiljati naročila, reklamacije, ovrzani, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v četrtek, dne 9. septembra 1897.

Avtonomizacija šolstva in učiteljstvo.

(Iz učiteljskih krogov.)

Na občnem zboru „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Celju dne 5. avgusta se je slovensko učiteljstvo soglasno in odločno izreklo proti šolskemu predlogu, katerega so v minolem zasedanju drž. zbora stavili poslanci Ebenhoch, Dipauli in tovariši.

Z mnogih strani se je slovenskemu učiteljstvu očitalo, da se je s tem svojim sklepom postavilo v direktno nasprotje s programom parlamentarne večine in z vsemi, v tej večini združenimi, klerikalnimi in neklerikalnimi frakcijami, katere sicer ne soglašajo vse glede vsebine rečenega predloga, pač pa se strinjajo z njim, v kolikor se nanaša na avtonomizacijo šolstva; parlamentarna večina je prav v tem oziru jedina, da je razširiti avtonomijo dežel in ravna samo logično in v smislu skupnega svojega programa, ako se poteza za to, da se avtonomija dežel razširi tudi na šolstvo.

Da bi Ebenhochov predlog kdaj obveljal, na to še misliti ni, pač pa je mogoče, da se ljudskošolsko zakonodajstvo odkaže dež. zborom, da se šolstvo avtonomizira.

Slovensko učiteljstvo se tudi za to ne ogreva, ker se boji, da bo avtonomizacija šolstva na Korškem, na Štajerskem in na Primorskem Slovenem v narodnem oziru na veliko škodo, in ker je v skrbeh za lastno eksistenco.

Že sedaj ima učiteljstvo premnogo vzrokov biti nezadovoljno, ker imajo najrazličnejši faktorji upliv na šolstvo, ker učiteljstvo ni v šolskem in v službenem oziru povsem v istih razmerah, kakor državno uradništvo ali kakor državno učiteljstvo. Že zdaj nima učiteljstvo skoro nobenih pravic, razen pravice, da sme stradati, pač pa težkih dolžnostij, a v slučaju avtonomizacije šolstva bi bilo še slabše.

Sedanji ljudskošolski zakon je dober, in na

njega podlagi urejena šola mora dosežati dobre uspehe, ako otroci šolo vedno obiskujejo. Nerada obisk onemogočuje vsako napredovanje. Vzlic temu je prav to najčešče povod razporem med učiteljstvom in prebivalstvom, da učiteljstvo izvršuje svojo dolžnost pazi na redno obiskovanje šole, ker se primeri le prepogostokrat, da mora učitelj celo načelnike avtonomnih uradov, župane in občinske odbornike ovajati, ker svojih otrok ne pošiljajo redno v šolo. Lahko si je misliti, v kakem položaju bi bilo učiteljstvo, ako bi se šolstvo avtonomiziralo tako, kakor je razkžil češki posl. dr. Pacak nashodu v Kutni gorji, kjer je izrečno priznal, da bodo imele občine, ako pride do avtonomizacije šolstva, še večji upliv na šolstvo, kakor sedaj. Normalne razmere bi v šolah potem prav gotovo ne vladale, saj so že zdaj silce težave, kadar treba občini kaj storiti za šolo, saj se že zdaj postopa pri imenovanjih jako svojevoljno in nepravično, a kako ravnajo krajni šolski sveti z učiteljstvom, o tem bi se dalo navesti predrastičnih ilustracij.

Učiteljstvo ima z nižjimi avtonomnimi instancami najbridejše izkušnje in, žal, da se ne more pohvaliti, da ravnajo krajni šolski sveti dosti boljše. Merda poreče kdo, da so krajni šolski sveti vladni organi. Da, imenoma, v istini pa je večina članov izvoljena. In kako ravnajo ti avtonomni člani krajin šolskih svetov! Sevi zavedajo važnosti svoje naloge? So li mežje na svojem mestu? Izvršujejo-li pravično svoje dolžnosti? Ali sploh vedo, kake dolžnosti in kake pravice imajo? Ali se poslužujejo svojih pravic? Se li eventualno upró tudi vladnim organom, kadar bi ti radi po svoji navadi kar predijalec ukazovali? Zavzemajo li v disciplinarnih slučajih stališče najpopolnejše nepristranosti, kar je zlasti dandases potrebno, ko je klerikalno denuncianstvo v cvetji? Na vsa ta vprašanja odgovori vsak slovenski učitelj z ne.

Učiteljstvo ima tako žalostnih izkušenj z avtonomnimi korporacijami in organi, da absolutno ne more soglašati z avtonomizacijo šolstva. Še sedaj, ko je upliv avtonomnih korporacij na šolstvo

še majhen, ni možno učiteljstvu dobro izhajati z njimi, česar učiteljstvo gotovo ni krivo; kako bi se pa učiteljstvu in šoli godilo, ako bi avtonomne oblasti dobile kaj več upliva, si je lahko predstavljati.

Vzlic temu pa bi se večina slovenskega učiteljstva s svojega osebnega stališča ne upirala principu avtonomije in njega uveljavljanju glede šolstva, ako bi se zajedno zagotovila popolna neodvisnost šole in učiteljstva od nižjih avtonomnih instanc. Ako bi se za učiteljstvo uveljavila službena pragmatika, ako bi se zagotovil avancenent v prvi vrsti po službenih letih in v drugi vrsti po javni službeni kvalifikaciji, in ako bi krajni in okrajni šolski sveti na učiteljstvo ne imeli prav nobenega upliva, ampak bi bila vsa oblast v rokah dež. šolskega sveta, potem bi se tudi učiteljstvo moglo sprijazniti s programom parlamentarne večine, v kolikor se nanaša na avtonomijo, drugače pa nikakor in za nobeno ceno ne.

V Ljubljani, 7. septembra.

Kongres zastopnikov čeških občin in okrajev v Pragi se je vršil v nedeljo. Udeležilo se ga je 700 zaupnih mož češkega naroda na Češkem, Moravskem in v Šleziji, mej temi je bilo mnogo državnih in deželnih poslancev ter zastopniki konservativnega plemstva: princ Friderik Svarcenberški, grof Deyn, grof Hildbrandt in baron Leonard. Zaupnike je pozdravil praški župan, dr. Podlipny, v predsedstvo pa so bili voljeni dež. poslanec in plzenski župan dr. Petak, drž. poslanec iz Moravske dr. Zček in dež. poslanec šlezijški dr. Stratil. Zaupniki so poslali cesarju udanostno brzojavko. Dr. Herold je naglašal, da se morajo Čehi v družbi avstrijskih Slovanov bojevati z Nemci do skrajnosti. Zmaga nedvomno slovanska večina in tudi v parlamentu zlomi večina upor obstrukcionistov. Kako se to zgodi, tega ne sme povedati, sicer je uspeh že naprej onemogočen. V resoluciji zahtevajo zaupniki, da se jezikovne naredbe raztegnejo tudi na Šlezijo, in da zadobe

LISTEK.

„Salonska knjižnica“.

(I. zvezek: „O te ženske!“ Spisal Fr. Govékar.)

Napisal Anton Aškerc.

Drugi, napredujoči kulturni narodi imajo vsaki po več raznih literarnih in leposlovnih „bibliotek“, t. j. perijodično izhajajočih izdanj, v katerih dobivajo čitatelji dela najboljših, najpriljubljenejših in najmodernejših pisateljev bodisi v izvornikih, ali v prevodih.

Mej nami Slovani so posebno Čehi tudi v tem oziru jako podjetni in agilni. Znani tiskar in založnik Otto v Pragi ustanovil je že zdavnaj po Češkem močno razširjeno in čislano „Salonni biblioteka“, prinašajočo čtivoželjnemu narodnemu občinstvu leto za letom izbrane spise domačih in tujih pisateljev v nevezani in vezani besedi.

Te dni smo dobili naposled tudi mi Slovenci svojo „Salonsko knjižnico“. Živela! Ustvaril nam jo je naš domači, neutrudni, za razširjanje dobre lektire mej našim narodom jako zaslužni tiskar in založnik g. Gabršček v Gorici.

G. Vidic je menda pred kratkem v nekem feljtonu dobro zavračal tiste naše rodoljube, ki so slovenske pisatelje in z njimi vred skoro vsa našo

inteligencijo svarili pred — parketom in salonem. Pa, kaj hočemo! Razvili smo se kulturno po čisto naravnih zakonih teko, da imamo tudi že dosti narodnega meščanstva in pa nekaj narodne inteligencije v višjih krogih. Kjer pa sta ta dva družabna sloja, tam je tudi — „salon“. Da potrebujejo izobraženi meščanski in nad vsemi predsedki stoječi drugi inteligentni krogi tudi vse drugačne književne hrane, nego naši kmetje — kdo tega ne razume?

Takšnega „višjega“ čtiva je seveda v obilici v — tujih literaturah, in naša inteligencija se ga do zdaj nikakor ni branila. In kdor zna več svetovnih jezikov, tisti je še vselej rad čital včasih kaj v teh tujih jezikih, čeprav je bil dober narodnjak.

Toda domača književnost je prva, in zopet je čisto naravno, da hočejo naši narodni inteligentni krogi imeti sebi primerne leposlovnega čtiva v slovenskem jeziku.

In tudi takega književnega blaga smo začeli dobivati izpod peres naših domačih novelistov in beletristov sploh. Janko Kersnik, dr. Tavčar, Stritar, dr. Mencinger, v najnovejšem času pa zlasti R. Murnik, K. Dolenc in pa Fran Govékar — vsi ti umetniki so zajemali in še zajemljejo snovi svojim romanom, povestim in novelam večinoma ali izključno iz višjih slojev; reševali so in še rešujejo v svojih spisih višje, občledveške probleme; pisali so torej in pišejo še za

višje, naše izobražene kroge; pišejo torej večinoma za — salon.

Naš socialni in kulturni razvoj nam je rodil izobražene, višje kroge, a ti krogi so sami iz seba rodili svojih pisateljev. Naravna reciprociteta!

In kakor pomenja ves naš dosedanji razvoj vendar le napredek, tako pomenja tudi naša nova „Salonska knjižnica“ napredek v prosvetno-književnem oziru. Jaz se popolnoma strinjam s tem, kar piše izdajatelj v svojem pregovoru: „Slovenski razumnik... mora poznati vsaj prve pisatelje vseh prosvetljenih narodov, zlasti one, ki so vzročili s svojimi deli kako posebno smer — kako posebno strujo ne le v književnosti svojega naroda, ampak so uplivali v večji ali manjši meri na vse prosvetljenejše narode“... „Da bi mogel poznati vsak razumnik vsa dela raznih narodov po izvorniku, ni mogoče. Zategadel imajo vsi narodi posebne zbirke, „knjižnice“, da preskrbljujejo dobre prevode oih del, ki so vredna splošnega poznanja. „Salonska knjižnica“ bo torej prinašala take izvorne spise, ki po svoji vsebini niso za najširše ljudske vrste, ter prevode najznamenitejših klasičnih in modernih spisov vseh narodov“... „Salonska knjižnica“ bo torej, kakor čujemo praviti, najsvobodomiselnije, najliberalnejše utočišče domače in tuje literature. Zato utegne postati ta knjižnica principjalne važnosti mej nami.

Čehi tudi glede državnih višjih služb popolno jednakovnost.

Nižjeavstrijski Čehi se jako odločno potezajo za svoje politične in narodne pravice. Te dni so imeli zaupni možje nižjeavstrijskih Čehov v spodnjem Thermenau svoj shod, na katerem je mej drugimi moravsko češki poslanec dr. Perek poročal o položaju Čehov na Nižje Avstrijskem. Po njegovem govoru je bila sprejeta resolucija: Na shodu zaupnih mož zbrani Čehi protestujemo kot na Nižje Avstrijskem stalno bivajoč Slovanski narod kar najodločnejše proti germanizaciji čeških šol ter se zavaruje, da bi se v uradih z nami uradovalo v nemškem jeziku. Mi se čutimo kot na Nižje Avstrijskem stalno stanujoč narod, zato imamo pravico, da se rabijo npram nam v šoli, v uradu in v javnem življenju državni utemeljni zakoni. Nižjeavstrijski deželni šolski svet opozarjamo, da ne bomo pošiljali svojih otrok v šolo, ako se jim bo v nji usiljevala nemščina. Htratu se obvezujemo, da čistimo narodno i šolo, i družino, i občino ter računamo na pomoč Čehov na Moravskem in v Šleziji.

Hrvatska. Deželni zbor se je, po sprejetju adresa madjaronske večine, prelozil. Bilanca zadnjega zasedanja je jako žalostna. Verficirale so se nekatere volitve, nekatere opozicijske volitve so se ovrgele in sprejela se je adresa večine. — Ta rezultat je bil že gotov pri otvoritvi dež. zbora, in vendar stane Hrvatsko do 12.000 gld. Opozicija je krepko in brezobzirno razkrivala pogubonosni režim Hadervaryja ter zares vzorno zastopala narodne idejale. Moralna zmsga je rasirani opozicije, ki ima za seboj ne le večino naroda, temveč simpatije vseh slovanskih bratov. Deželni zbor je volil — seveda iz večine — štirideset odposlancev za budimpeštarski državni zbor, kjer bodo igrali ulogo kimovcev Banffyja. — Pred nekaterimi dnevi so v vasi Slunju blizu Zagreba praznovali cerkveno slavnost. Kmetje so hoteli čestiti na stolp črnolito zastavo, a orožniki jim tega niso pustili. Nastal je pretep, pri katerem so orožniki tri Hrvate ustrelili, več pa so jih ranili. — V Zagrebu so se stekli narodnemisleči in socijalnodemokratski delavci. Ranjeni so bili trije. In zakaj? Ker so vpili „Žitela Hrvatska!“ — Glede rečanskega vprašanja se razvijajo opozicijsko delovanje meščanov vedno bolj. Sedanjji madjaronski župan dr. Neudäcker, katerega je hrvaški rodoljub dr. Barčić v javnem pismu pozval, naj odloči županstvo, ker izdaja interese mesta odstopi v oktobru, ako ga ne reši vlada.

Kje je p. Stojalowski? Iz Rima se poroča poljski „Gazeta Narodow“: P. Stojalowski biva tu že nekaj tednov ter čaka revizijo svojega inkvizicijskega procesa. V Vatikanu trdovratno molče, zato ni možno izvedeti, v katerem samostanu je. Stvari Stojalowskega so pred sv. inkvizicijsko kongregacijo, kateri predseduje sam papež, dočim predsedujejo drugim kongregacijam kardinali. — Visok duhovnik iz Galicije se je hotel te dni o obravnavi Stojalowskega informirati, toda zavrnilo so ga. — Vzorni poljski rodoljub in velik prijatelj prepro-

stega, toli izrabljevanega naroda, slavni pater Stojalowski je bil že dolgo tru v peti dnajeskega papeževega nuncijskega in škofov. Da ni bil priljubljen vladi, to se vé. Vprašanje je torej: kam je prišel ta vzor Poljaka-Slovana.

Rusko poljska sprava. Ideja rusko poljske sprave, katero je pospešil poset ruskega carja, ima sedaj v Rusiji mnogo zagovornikov in pristašev. „Mosk. Vedomosti“, ki so največ zakrivile, da se je proglasilo nad kongresno Poljsko izjemno stanje, izjavljajo sedaj, da vsi Rusi najsrčnejše preživijo bratsko roko Poljakom, s katerimi želé živeti v slogi in ljubezni, ker si ne morejo misliti, da bi bili dokazi lojalnosti carju in državi hlinjeni. Tudi „Nov. Vrem.“ izjavljajo, da Rusija, ki je pozabila nevolje, prizadete ji vsled Tatarov, rada pozablja uporno prošlost Poljakov ter je pripravljena, da živi poslej v bratski ljubezni s svojimi slovanskimi brati.

Dopisi.

Iz kočevskih hribov, 3. septembra. Beremo, da se ruskemu in gališkemu kmetu kaj slabo godi, da se na Angleškem, Nemškem, v Italiji kmetijski proletarijat strahovito množi, ali tem revam je gotovo tudi prištevati kočevskega kmeta. Nemški škofje in knezi so pred 700 leti prednike teh naših Kočevjarjev iz najplodovitejših krajev Bavarske, iz Solnograda, iz Tirolske in iz Koroške v te neplodne puste kraje izvabili. Ker so doma vse poprodali, jim ni kazalo drugega, kakor ostati v teh, zdaj kočevskih hribov. Kakor še slovenska imena dosti krajev na kočevski zemlji pričajo, bila so v njih ta in tam slovenska sela, ali Slovenci so radi prepuščili to, za poljedelstvo tedaj nerodovito hribovje novim naseljencem. Navajeni smo v Kočevjih misliti si bogato ljudstvo. Ali temu ni tako. Ni ga okraja na Kranjskem, ki bi bil tako reven, kakor so kočevske gore. Feudalni sistem je ta svet tako razdelil, da ima knez Auersperg, vojvoda kočevski največ in najboljšega tega sveta. Okolo 40.000 oralov ga ima samo v kočevskem okraju in k temu še pridejo velike hoste žužemberške, soteške ter polanske grajščine in gozdovi v Podstenici in Rogu v novomeškem okraju. V kočevskem žužemberškem, črnomeljskem ter novomeškem in ribniškem okraju se nahajajo ti velikanski gozdi kneza Auersperga. Veliko sveta v kočevskem in ribniškem okraju pa spada k ribniški grajščini. Ko je 1848 leto kmeta rešilo robote in tlake in so se servitutne hoste razdeljevale, dobil tudi nemški Kočevci ni dosti teh grajščinskih host. V tem so bili feudalci povsod i Slovencu i Nemcu nasproti jednako stiskavi, in naši ljudje, tedaj še ne tako mnogoštevilni, so bili z vsem zadovoljni, da so le prosti postali. Ali naši ljudje so imeli vsaj nekaj dobrega polja, travnikov, vinogradov. Kočevci pa le bore malo vsega tega in to še pod skrajno neugodnim obnebjem, kjer traja skoro 8 mesecev zimsko vreme. Žita nimajo, raste jim le oves, krompir in nekaj koruze. Ni bolj marljivih in z malim zadovoljnih ljudi najti na južnih avst. tleh, kakor so Kočevci. Ker jim kmetija ni dajala kruha, postali so obrtniki. V delu z lesom so mojstri zraven naših Ribničianov, Velikolaščianov. Ali tudi to delo jim ni dajalo potrebnega živeža in jeli so hoditi po zimi kot krošnjariji po svetu. Krošnjarija pa je spojena z velikimi neugodnostmi in z mnogim trpljenjem. Isti, ki so se stradanju dobro privadili ter bili varčljivi, so si posebno s trgovino z južnim sadjem na Ruskem precej premoženja pridobili, ali teh je malo, po teh ne smemo soditi njihovega materijalnega stanja. Velika večina Kočevcev pa slabo živi. Košnje imajo malo, in tudi živinoreja jih ne more rediti. Kot lesni delavci delajo v knežjih hostah za malo zaslužka. Ker so se manjši obrtniki zaradi krošnjarjev pritožili, dala jim je država to žrtev, in krošnjarenje Kočevcev in Slovencev ponehaje, ker se težko dovolitev zanje dobi. V Ameriki živi jih veliko. Kočevci je pošten in miren sosed našemu ljudstvu. V mestu Kočevju sicer sčmarkujejo, ali v hribov kmet o tem nišesar vedeti neče, in je zadovoljen, da ima še to slabo življenje. Človek, hodé po teh kočevskih hribov, najde močno izstradane ljudi; vidi se jim na koščeni obrazih, da slabo živé in mnogo trpe. Ženske še slabše izgledajo. In če človek to vidi, se mora jeziti nad ravnanjem uradnikov kneza Auersperga, kateri gotovo ne pozabi zapisati mej svoje naslove: Herzog von Gotschee. Stari knez je bil dober, prodajal je Kočevcem po ceni les iz svojih host, tako, da se je še izplačalo, delati škafe in drugo hišno orodje. Zdaj se je cena tega lesa podvojila in revež Kočevci ne more več tega lesa kupovati. Železnica je res dolenski les podražila, ali nemški Auersperg in vojvoda Kočevcev bi moral le svojim nekdanjim podložnim biti usmiljen, saj so isti tako malo dobili nekdan od njegovih prednikov host v last. Ali knez rabi veliko in kdor več plača, kupi. Pa malovno bi kočevskim ženicam vendar lahko po knežjih hostah pobirati pustili, ta drugače brez haska v hosti pogrije, kočevskim ženam pa več sto goldinarjev donese! Letos so knežji uradniki prepovedali malovno nabirati, češ, da se srne ne splašijo in da knez, ko

pride na lov, iste najde vkup in ga ne moti reva kočevskih žensk v lovskem veselju. Zato je dobro tudi takim velikašem na uho zašepetati, da nič na svetu večno ne traja.

Naša glasbena akademija.

Ako morejo biti Slovenci posebno ponosni na kaj, je to lepo dejstvo, da je naš narod vilmuzikalichen. Toliko razuma za petje je najti redkokje, kakor prav v maloštevilnem narodu Slovencev. Navadni pastirček na paši, trudaljubni orstar na polju, delavec poleg svojega stroja, obrtnik na svojem torišču, preprosta slovenska deklica in elegantna mestna dama, dijak, uradnik, duhovnik... vsak stan ljubi in neguje v Slovincih lepo petje. In vendar! Prav mi Slovenci, stiskani in zatirani povsod in že od pamtiveka, prav mi Slovenci, ki smo horni v političnem in gospodarskem oziru, nimamo kar nič povoda za — petje. Prežalostno je naše stanje. Nu, stvarnica nam je kakor za ironijo vcepila ljubezen do petja, da se z njim tolažimo, da mej petjem pozabimo britke resnice: da smo narod povsod odrivanih proletarcev. Kakor oslepljen slavec, prav tako pojemo Slovenci menja prav radi svojega tažnega položaja toliko rajši in toliko lepše. Nijeden drug narod nima razmeroma toliko pevskih zborov kakor naš. Ni je vezi, ki bi družila sicer čisto nesložne naše rojake toli trdno v trajno občestvo, kakor pesem. V vaseh, trgih, v naših mestih, v delavskih, obrtnih, dijaških, pa tudi v naših najboljših krogih obstajajo krepka pevška društva ali pevski zbori. In ker je temu tako, reči moramo, da imajo Slovenci ljubezen do petja v krvi. Prav radi tega pa premore naš narod tudi toli izvrstnih pevcev, da se je oslavlil z njimi že pred najhotejšimi tujci, pa tudi mej velikimi slovanskimi rodovi. Naši Gerbiči, Nolliji, Weigleini, Pogačniki, Bučarji, Trtniki in drugi so nosili slavo slovenskega grla in slovenske pesni mej Italijane Španjce, Nemce, Ruse, Hrvate in Čehe, in spomina na slovenske pevce je ostal in ostane še dolgo neizbrisljiv. Slovenska pevška društva pa niso le zabavišča, nego so močne trdajavice narodne zavesti, ognjišča rodoljubja in vetežna odgojevališča. Za razširjenje prosvete in omike imajo slovenska pevška društva največjih zaslug. Kjerkoli obstaja pevsko društvo pet, deset, ali celo petdeset let, pozna se na narodu blagodejen upliv društvenega delovanja. In ako obstaja društvo že petindvajset let, dokazati je mogoče naravnost, da je velik del kulturnih pridobitev prav zaslug društva. To pa se bo moglo dokazati letošajo jesen o največjem slovenskem pevskem društvu, o naši slavni glasbeni akademiji, o naši vrli „Glasbeni Matici.“ Skoraj vso glasbeno literaturo nam je podala „Matica“, najboljša slovenske pevce in pevke, najboljša slovenske glasbene umetnike na glasovirju in goslih, najpretnajše koncertne voditelje nam je vzgojila „Glasbena Matica“, Globoko hvaležni morajo biti radi tega Slovenci temu društvu. To jesen se bo praznovala društvena 25letnica, in takrat nam bo dana prilika, proslaviti to najlepše glasbeno društvo, pa izraziti njega voditeljem, zlasti pa neumorno delujočemu predsedniku, ki stoji na čelu društva že vso dobo od njegovega početka, pa vsem faktorjem, ki imajo zaslug za to, da se je pospela „Glasbena Matica“ na tako visoko stopinjo popolnosti, zahvalo. Opozarjajo slovensko občinstvo na ta znameniti zavod in bodoči njegov jubilej, pa podajamo o njega poslovanju v poslednjem letu naslednje podatke po poročilu društvenega tajnika, katero je čital na zadnjem obč. zboru. To poročilo ni obsegalo tako znamenitih dejstev kakor lansko, ko je bila „Glasbena Matica“ svojo slavo razširila preko mej naše domovine; vendar je bilo delo posebno letos težavno, ker se je bilo po nenavadno silnem naporu v preminolem letu bati najnevarnejšega sovražnika, letargije, ker je bilo treba vzdržati naše društvo na višini imena, do katerega se je nagloma popelo, ker je bilo treba nadomestiti zmagoslavnega pevovodjo Hubada ter v mnogostransko novih razmerah vzdržati normalni tir. Na lanskem občnem zboru izvoljeni odbor se je konstituiral tako le: Predsednik: gosp. Fr. Ravnihar, podpredsednik: g. A. Svetek, knjižničar: g. Ant. Razinger, blagajnik: g. Ant. Petrovič, šolski nadzornik: g. dr. Eivard Volčič, gospodar: g. inženir Ivan Strizaj. Razven imenovanih je štél odbor odbornike: gg. Iv. Hraeta, dr. M. Hadnika, Iv. Krulca, V. Rohmanna, Iv. Terdino, Ig. Valentičiča. Dalje so imeli v smislu § 13. društvenih pravil tudi glas: gg. Iv. Vencajz, načelnik moškega zbora, Iv. Balč, tajnik moškega zbora, kateremu je odbor poveril tudi društveno tajništvo, g. šolski vodja Fr. Gerbič in g. koncertni vodja M. Hubad. Na mesto g. Hubada, ki je početkom šolskega leta odšel na Dunaj, vstopil je v odbor novi koncertni vodja g. Josip Čerin. Društveni odbor je v XX. rednih in izrednih sseh obravnaval tekoče zadeve, ki po bistvu spadajo v gospodarske, šolske in umetniške.

Dalje v prilogi.

Obrniti pa je pozornost zlasti na dva znamenita dogodki. Prvi, in v letošnji društveni kroniki pač najznamenitejši je ta, da se je društvo po štirindvajsetletnem potovanju križem Ljubljane, kjer se je moralo najprej potikati po ubornih luknjah in je šele koncem te dobe prišlo do primeroma lepega bivališča v Cojzovi hiši, preselilo v svojo novi, praktično zgrajeni glasbeni dom. Na dan vseh svetnikov je v prisotnosti odbora blagoslovil novo šolsko poslopje prijatelj in podpornik „Glasbene Matice“ g. Hugolin Sattner, in novembra se je preselila društvena šola v svoje prostore.

Javno slovesno otvorjenje se je odložilo na letošnjo jesen o priliki 25letnice, ko bo šola tudi glede olupšave že gotova in tudi druga hiša v gospodski ulici popolnoma izvršena.

Posebno velike zasluge, da je dobila „Matica“ toli lepo in primerno lastno hišo imajo g. svetnik Iv. Vencajz, društveni predsednik, Fr. Ravmihar in društveni gospodar Sbrizaj.

Drugi znameniti pojav v letošnji zgodovini „Glasbene Matice“ je veliko število udov, ki jih je društvu letos prirastlo. „Glasbena Matica“ šteje 8 častnih udov, 45 ustanovnikov in s pravimi člani pevskega zbora vred 755 letnih članov. Naraslo je število ustanovnikov za 8, število letnih članov pa približno za 10J

Ta narastek je deloma nasledek sijašnjih uspehov na Dunaji in doma, deloma uspeh dobre Glasbene šole, za dober del pa tudi plod ureditve poverjenštva.

Drugi del društvenega delovanja se nanaša na glasbeno šolo. — Tudi glede te se kaže lep napredek. Vpisalo se je: za klavir 190 gojencev (lani 161), za gosli 37 gojencev (lani 24), za solopetje, harmonijo in kontrapunkt 10 gojencev (lani 8), za splošno teorijo 31 gojencev (lani 15), skupaj 268 gojencev (lani 208). Kaže se torej prirastek 60 gojencev t. j. 28%. Dijaški zbor je štel 87 pevcev. Poučeval se je nov predmet kontrapunkt, katerega so pod vodstvom g. Čerina obiskovali 4 gojenci.

Poučevali so gg. vodja Fr. Gerbič solopetje in klavir, koncertni vodja Jos. Čerin splošno teorijo, splošno petje, solopetje, klavir, harmonijo in kontrapunkt, K. Hoffmeister klavir, Josip Vedral gosli in klavir, in pomožni učitelji: gđc. Kl. Praprotnik klavir, gđc. P. Razinger klavir.

Najvažnejša izprememba v učiteljstvu je, da je dobil g. Matej Hubad za dva leti odpust, ker je odšel na Dunaj nadaljevat svoje študije. Da čaka g. Hubada lepa umetniška prihodnost, ki bo vse kakor tudi razvoju domače glasbe v čast in prospeh, to kažejo veliki uspehi, katere je že letos dosegel na Dunaji kot učitelj operne zborove šole in kot kapelnik „Slovenskega pevskega društva“.

Na njegovo mesto je stopil g. Jos. Čerin, ki je dovršil dunajski konservatorij, ter je prav uspešno marljivo in z veliko umno prevzel vse funkcije Hubadove.

V izvršitvi sklepa zadnjega občnega zbora, uvel je odbor „Uredbo za učiteljsko osebje“ ter stalno nastavljal gg. Gerbiča, Hubada, Hoffmeistera in Vedrala in ustanovil posebni penzijski fond, ki je narasel na 450 gld.

Ker pa število gojencev, — osebno za glasovir, — vedno raste, in ker želi odbor pomožiti sile za končno ustanovljenje društvenega orkestra, sklenil je v svoji predzadnji seji ustanoviti in razpisati začasno mesto učitelja za čelo in klavir.

Z živo zahvalo je tudi navesti podpor, katere dobiva „Glasbena Matica“ za svoje šole, t. j. od mesta ljubljanskega 1200 gld.; od kranjske branilnice 200 gl.; ministerstvo je letos povišalo državno podporo na 600 gld. S to podporo je moči dajati mnogim nadarjenim pa revnim gojencem brezplačen pouk.

Tretja stran „Matičnega“ delovanja je umetnostna, najprej podpiranje stvarjalne glasbe, t. j. izdavanje muzikalij. Iadale so se letos kakor znano: g. A. Foersterja „Pet samospelov“, g. Fraua Gerbiča „Trije dvospelvi“ in g. St. Pirnata mešani zbor „V spomladni pesem“. — Za bodoče leto je prevzel koncertni vodja, g. Čerin izdajo „Zbirko slov. posvetnih zborov v partituri“. Ta zbirka je namenjena članom za jubilejski dar in ima namen nekako popolniti „Pesmarico“ družbe sv. Mohorja, ker so se večinoma sprejeli vanjo moški zbori, za katere v omenjeni „Pesmarici“ ni prostora, v obče pa naj bolj priljubljene in najboljše pesmi, vseh skup 78. Cena zbirke v knjigotržstvu bo 2 gld 25 kr., tedaj dobé „Glasbena Matica“ člani dragocen dar. Zbirka je že v tisku. Vrh tega se pripravlja tudi obširno „Izvestje o delovanju „Glasbene Matice“ v nje prvem 25letju.“

Vseled povabila vis. ces. kr. dež. vlade se je „Glasbena Matica“ tudi izjavila, da se udeleži drugo leto jubilejske avstrijske razstave za človeško blago stanje na Dunaji.

Drugi del umetniškega delovanja je proizvodnja domačih in tujih glasbenih umotvorov v koncertih. Priredila je letos „Glasbena Matica“, cziroma pevski zbor, v čegar področje spada po pravilih to delo, tri velike koncerte, v katerih se je proizvedlo več slovenskih umotvorov od Glinke, Dvčraka, Smetane, Tibioba, Bendla, Pirnata, dalje nekako kot spominke točke skladbe Brahmsa in Schuberta, potem Mendelssohova „Poletni noči sanj“ in končno prvokrat v Ljubljani Mozarta veličastni

„Requiem“. Vodil je vse te koncerte s popolnim vspehom koncertni vodja g. J. Čerin. (Konec prib.)

Someščani!

Dne 14. t. m. vršil se bode v Ljubljani vse-slovenski shod, katerega se bodo udeležili odposlanci iz vseh pokrajin, koder prebivajo Slovenci, pa tudi odposlanci hrvatskega in češkega naroda.

V Ljubljani vrši se prepomembni ta shod zato, ker je ona duševno in gospodarsko središče slovenskega naroda.

Someščani!

Do Vas je, da dokažete, da se Ljubljana tega svojega važnega položaja tudi zaveda. Do Vas je, da odlične goste, ki bodo prihitali od blizo in daleč, pozdravite z ono iskrenostjo in ljubeznijo, s kakoršno pozdravlja brat brata, in da daste vidnega izraza tem svojim čutilom.

Mestna občina bode v dan 14. t. m. okrasila svoja poslopja z zastavami. Pričakujem, da jo boste v tem posnemali tudi Vi.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1897.

Zapran: Ivan Hribar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. septembra.

— (Zavijanja „Slov. dihurja.“) Proglasili smo za infamno laž poročilo „Slov. dihurja“, da je g. dr. Tavčar rekel, prav je, da kranjska branilnica ne da občini nečega posojila, in pa da bi bil g. dr. Tavčar raje dal 500 gld., ko da je šel v Celje. Namesto da bi bil „Slov. dihur“ na to navedel imena oseb, napram katerim se je dr. Tavčar izrekel tako, kakor je „Slov. dihur“ trdil, namesto da bi bil imenoval priče, pripoveduje, da je dotične dolžitve pripovedoval v neki krčmi neki prijatelj g. dr. Tavčarja!! Tacega nedostojnega zavijanja so pač zmožni samo okrog „Slov. dihurja“, zbraoi ljudje, katerim je vse jedno, če imajo na vesti nekaj lažij več ali manj. Zahteva, naj g. dr. Tavčar sam odgovarja na očitanja „Slov. dihurja“ je pa preneumna. Kaj misli „Slov. dihur“, kaj bi storil — danimo — kak častnik, če bi se za njim priklatil rokovenjač, ga psoval za izdajalca cesarja in domovine in ga pozivljaj, naj izda s polnim imenom podpisano izjavo da ni tega storil, kar mu je rokovenjač očital? Ali misli „Slov. dihur“, da bi častnik izdal tako izjavo? Neše mnenje je, da ne, in isto tako se tudi g. dr. Tavčar ne bo, ne more in ne sme tako ponižati, da bi počastil z odgovorom političnega rokovenjača „Slov. dihurja“.

— (Sestanek slovenskih literatov, umetnikov in knjigotržcev.) Danes ob 8. uri zvečer sestanejo se na neprisiljen pomenek glede prireditve I. shoda slovenskih literatov, umetnikov in knjigotržcev vsi oni gospodje, ki se zanjimajo za razvoj našega slovstva, naše umetnosti in kolportáže. Želeli je, da se ga udeležijo zlasti člani „Slovenske Matice“ in „pisateljskega društva“, pa v Ljubljani živeči slikarji in kiparji. Dobrodošel pa je vsakdo, ki se zanima za prospeh naše književnosti in umetnosti!

— (Ljubljanski pohajkovelec) nam piše: Sinoči se je postavil cirkus Henry. Poslovil se je prav ginljivo, s klicem: Zdravi ostanite! Taka prijaznost res dobro dne. Ob 10. uri zvečer se je bedasti Avgust zadnjokrat prekucnil, in ob 11. uri se je že vsa družba odpejala, menda v Zagreb. Cirkus je odnesel iz Ljubljane lepe goldinarčke, saj so bile predstave zaporedoma kaj dobro obiskane, tako, da so kloveni in akrobatje, jahalke in ple-salke glasno izražali svoje prepričanje, da je ljubljansko občinstvo res jako „kunstsinnig“, kakor vedno zatrjuje naš uradni list. Ko bi znal dresirani osel govoriti, bi to gotovo pritrdil, saj je učakal tacih laskavih ovacij, kakor kaka slavna primadona. Pri tej priliki si štejem v dolžnost konstatovati, da se je tudi „Slovenec“ poboljšal. Pričakoval sem, ko se je v cirkusu predstavljal „Kankan pred sodiščem“, da se razkoraci kakor se je časih razkoracil radi kakega nedolžnega plesa na veselicah Ciril-Metodovih podružnic, a bil je toleranten, da, celo razgrel se je za tricot, kar je vsekakor velik napredek. Z odhodom cirkusa je postalo v mestu zopet tiho in pusto, a dolgo ne ostane tako. Uradni list nas tolaži in še jako poetično, pišoč „bald wird an Stelle der sommerlichen Stille und Oede geschäftiges Treiben treten und bevor man sich's versieht, ist man wieder in der Mitte der Theaterspielzeit“. Da, gledališka sezona se bliža. Dne 12. t. m. bo velevažen. Ta dan prispe v mesto ravnatelj nemških predstav, g. Franc Schlesinger, in „Laibacher Zeitung“ mu je v pozdrav posvetila celih 64 vrst že včeraj, ko je mož še daleč od kranjske meje, dočim je ministru Ledeburju privoščila samo 39 vrst. Pa kaj hočemo, minister se vender ne more primerjati gledališkemu ravnatelju, kateri ima za seboj „eine ehren- und erfolgreiche Sommersaison“,

in je tako spreten, da pri štirih predstavah kar tri novitete na oder spravi, dočim ni minister do-slej še nobenih častij in uspehov dosegel, in posebno spret-n tudi ne more biti, ker so doslej vse spravne novitete, katere je vlada spravila na poli-tični oder, popolnoma propadle. No, pa morda se ohladi tudi ljubezen uradnega lista za gospoda Schlesingerja, saj se celo v zakonskem življenju ohladi časih popolnoma, kakor sem se včeraj pre-pričal. Neka ženska je tožila znancu, da jo nje mož grdo pretepa, in povedala pri tej priliki, da se je mož pred nekaj tedni obesil, da pa je ona še pravočasno vrv prerezala. Znanec je sočutno vprašal: zakaj ste pa vrv prerezali, pustili bi ga bili viseti? E, veste, rekla je žena, saj bi ga bila pustila obešenega, da se je obesil kje zunaj, a obesil se je v baraki in jaz sem se bala, če umrje, da me bo v baraki — strah.

— (Čudno postopanje.) Piše se nam: V nedeljo je bilo na Kamniški progi izredno veliko potnikov, posebno pri večernem vlaku. Ker načelnik postaje ni mogel pri prihodu vlaka listkov izdajati, zastala je precejšnja družba izletnikov brez listkov in so morali, ako so hoteli v Ljubljano priti, vstopiti v vozove brez istih. Sicer ima načelnik postaje pra-vico vlak toliko časa pridržati, da doba vsi potniki listke. A v Domželah se to ni zgodilo; zakaj ne vemo. Pač pa so detičas „brezlistkarje“ na Šišen-skem kolodvoru poklicali v urad in zahtevali — dvojno voznino od njih. Ker so potniki bili ob prihodu vlaka že na kolodvoru v Domžalah, ni njih krivda, da listkov niso dobili, a zahtevati po-tem od njih dvojico pristojbino, to je malo — ne-umljivo, da so pa biti potniki sila razburjeni in ogorčeni, to je pač umljivo. Sicer bi bilo pa umestno, da bi vodstvo c. kr. drž. železnice poleti ob nedeljah in praznikih na večjih postajah postavilo posebnega uradnika k blagajni, ker jeden uradnik ob poletnem času nikakor ne zadostuje.

— (Zidarsko in tesarsko društvo.) V ne-deljo 5. septembra se je konstituiral odbor za usta-novitev zidarskega in tesarskega društva, kateri priredi pravila in jih predloži že tekom tega me-seca vladi v odobrenje. Udeležba pri ustanovnem shodu je bila velika in pokazalo se je vsstransko zanimanje za društvo. Že pri tem shodu se je na-bralo vstopnine nad 100 gld. Začasni odbor name-rava koncem tega meseca napraviti na Koslerjevem vrtu veselico z vojaško godbo, a dobilo se je tudi že nekaj prispevkov za društveno zastavo.

— (Domač izum) Gosp. Bajde, o kate-terega izumu smo že mnogokrat govorili, ima svoj originalni instrument razstavljen v restavraciji „Pri slonu“.

— (Obrotno gibanje v Ljubljani.) Tekom meseca avgusta pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Bonač Ivan, Šelenburgove ulice št. 5, prodajo šolskih knjig; Oblak Matej, Vegove ulice št. 12, čevlarski obrt; Saladin Anton, Vodmat št. 64, prodajo sladčic; Veber Fran, Dolenjska cesta št. 4, branjarijo; Šubic Helena, Sv. Martina cesta št. 39, prodajo živil; Kermelj Konrad, Konjušne ulice (bivša vojašnica), ključarski obrt; Pollak J. E., Šelenburgove ulice št. 3, trgovino z usnjem; Megušar Ana, Cerkvene ulice št. 21, prodajo ži-vil; Bajec Ivan, Vodmat št. 115, čevlarski obrt; Bergant Josip, Gradišče št. 8, prevažanje oseb; Remc Marija, Florijanske ulice št. 13, prodajo živil; Armič Maks, ključarske ulice št. 3, trgovino z mešanim blagom; Škrjanec Ivan, Kopitarjeve ulice št. 6, malo trgovino s prekajenim mesom in klo-basami; Leskovec Jakob, Opekarska cesta št. 54, pekarski obrt; Kirbisch Rudolf, Na stolbi št. 3, točene desertnih vin, prodajo čokolade in čaja; Steinmeyer Josip, Glince št. 8, krovski obrt; Wibbe Henrik, Frančiškanske ulice št. 6, izdelovanje in prodaja škroba; Kastelic Jakob, Dolenjska cesta št. 5, gostilničarski obrt; Marovt Ivan, Poljanska cesta št. 50, prevažanje ljudi z omnibusi; Kams Herman, Dunajska cesta št. 7, plesarski obrt. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Kapus Andrej, pekarski obrt; omnibus-društvo, prevažanje ljudi z omnibusi; Jager Franc, klanje drobnice; Klemenc Ivana, klanje drobnice; Zupančič Marija, branjarija; Potokar Anton, pekarski obrt; Biber Izabela, žensko krojaštvo; Kodela Frančiška, prodaja sadja; Bitenc Jernej, strugarski obrt; Avbelj Anton, pekarski obrt.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Te-lenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 29. avgusta do 4. septembra kaže, da je bilo novorojencev 21 (=31.18%), mrtvo-rojenci 3, umrlih 18 (=26.73%), mej njimi je umrl za dušljivim kašljem 1, za jetiko 6, za vnetjem soplaih organov 1, za želodčnim katarom 3, za različnimi boleznimi 7. Mej njimi je bilo tujev 7 (=38.8%), iz zavodov 11 (=61.1%). Za infek-cioznimi boleznimi so obolela, in sicer: za tifuzom 2, za grižo 1, za dušljivim kašljem 1, za vnetico 2 osebi.

— (Prostovoljno ognjegasno društvo v Velikih Laščah) priredi v prostorih gosp. Frana Grab-nca v Velikih Laščah v nedeljo, dne 12. sept. t. l. povodom blagoslovitve gzišnega orodja slavnost z naslednjim vzporedom: Zjutraj sprejem gostov. Ob 10. uri slovesa sv. maša v župni cerkvi. Po maši slovesno blagoslovljenje gasilnega orodja. Ob 1. uri banket. Po banketu prosta zabava z godbo,

petje in itd. Zvečer se spremijo odhajajoči gosti. Ples. Cena za banket po 1 gl. 20 kr. za osebo brez pijače. Za banket treba se je prigraditi do 9. septembra pri društvenem tajniku, gosp. Josipu Pavliču v Velikih Laščah s prispevki. Za goste, ki se ne udeležijo banketa, skrbelo se bodo po raznih gostilnah za dobro in ceno postrežbo. Društva, ki se slavnosti udeležijo, naj blagovolijo do 10. t. m. naznaniti številno deželni udov.

— (Iz Preserja) se nam piše: Pri efektni loteriji kmet. podružnice v Preserju 15. avgusta t. l. so bile vzdignene sledeče številke, ki so bile dobitke in sicer št. 1933, 1084, 1925, 38, 693, 1072, 1269 in 2456. Lastniki dotičnih števil naj se oglašijo za dobitke pri kmet. podružnici v Preserju do 30. t. m.

— (Umor in samomor) Posestnik Josip Hofbauer pri Sv. Ani nad Trzinom je ustrelil svojo ženo in samega sebe. V pismu, katero je zapustil Hofbauer, pravi, da je sam „morilec svoje plemenite žene“. Urok samomoru ni znan.

— (Nesreče.) Dne 31. m. m. je bil blizu Kresnic povozen železniški čuvaj 46letni Fran Roblek. Vlak mu je glavo zmečkal in oba nogi skoro popolnoma odtrgal. Ponesrečenec je zapustil 8 nepreskrbljenih otrok. — V Deželiku, občina Vinice, je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Kobetiča. Škoda znaša 650 gl. — Dne 31. m. m. ogledovala sta si 19letni Marko Matekovič in 15letni Jos. Petrič svoja revolverja. Petrič je imel v rokah Matekovičev revolver, kateri se je izprožil. Krogla je zadela Matkoviča in ga nevarno ranila.

— (Važna razsodba.) Po državnoborskem in pa štajerskem deželnozbornem volilnem redu imajo v skupini mest in trgov volilno pravico vsi občani, kateri plačujejo vsaj 5 gl. direktnega davka. Primeri se pa, da v kaki kmetijski občini stanujoče osebe, katere imajo tam volilno pravico, plačujejo tudi v kakem mestu, spadajočem k mestni skupini, po 5 gl. direktnega davka, a ker nihče dvakrat ne more imeti volilne pravice, nastane vprašanje: Kje imajo taki davkoplačevalci volilno pravico, v skupini mest ali v skupini kmetijskih občin. Okrajna glavarstva so doslej razsojala kakor se jim je zdelo. Pri zadnjih državnoborskih volitvah so bile na pr. v Celji take, zunaj mesta bivajoče in nemški stranki pripadajoče osebe brez ugovora vzprejete v imenik mestnih volilcev in so v mestni skupini volile, dočim so bile take — slučajno slovenski stranki pripadajoče — osebe v Laškem, v Šoštanju in drugod črtane iz imenika mestnih volilcev in so morale voliti v kmetijskih občinah. Politična oblastva so zakon vedno tako tolmačila, da so imeli Nemci korist, Slovenci pa škodo. Prav radi tega so se nekateri volilci po dr. Dečku pritožili na drž. sodišče in dosegli popoln uspeh. Drž. sodišče je namreč razsodilo, da imajo take osebe volilno pravico v mestih. Ta razsodba je za slovenstvo v spodnještajerskih mestih velike važnosti.

— (Slovensko pevsko društvo v Ptuj) uljudno naznanja vsem čestitim gospodom poverjenikom, p. n. društvenikom in slav. slovenskemu občinstvu, da za tekoče leto 1897. odpade nameravana velika pevška slavnost in sicer zaradi mnogih narodnih slavnosti, ki so se tako slovesno in častno vršile po Spodnjem Štajerskem in v očigled prepotrebnega veseleslovskega shoda, ki ga ravno kar snujejo in sklicujejo prvi slovenski rodoljubi na 14. septembra t. l. v belo Ljubljano. Redni veliki zbor pa se skliče glasom § 15. društvenih pravil v sredini meseca oktobra t. l. v Ptuj. Prihodnje leto 1898 vršil se bode gotovo veliki pevski zbor, za katerega je določil odbor naslednje pesmi: 1. „Jadransko morje“, moški zbor, Hajdrih. 2. „Pozdrav“, mešan zbor, Foerster. 3. „Križaci na morji“, mešan zbor, Bendl. 4. „Ave Marija“, šesterglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. 5. „Domovini“, zložil S. Gregorčič, uglasbil Fr. S. Vilhar, novost, moški zbor, od društva s častnim darilom nagrajena pesem. 6. „Domovini“, zložil S. Gregorčič, uglasbil Pahor, novost, mešan zbor, od društva obdarjen s častnim darilom. Vsak izvršujoč društveni dobi v roke za vsako izmed prej navedenih in določenih pesmi partituro v obliki velike osmerke. Zjedinjeno usojamo se p. n. č. gg. poverjenikom vpslati prazne nabiralne pole za stare in nove društvenike in nabirajoče društvenine za leto 1897; nabiralne pole naj se blagovolijo vračati v zavetkih, društvenina pa s poštnimi nakaznicami društvenemu odboru v Ptuj in sicer vsaj do 15. oktobra 1897., da je mogoče do glavnega zbora račun skleniti. Po vrnitvi in prejetji nabiralnih pol oziroma društvenine za leto 1897. dopošljejo se čestitim izvršujočim članom note določenih pesmi v partiturah. Iz krajev, kjer ni poverjenikov, naročajo lahko po esamezni izvršujoči člani partiture naravnost pri odboru, ako pošljejo naprej 1 gl. letne društvenine. V dolgih zimskih večerih naj se izvršujoči člani, to je, čestiti pevci in pevke marljivo uče in vadijo, da bo prihodnji koncert veličasten in sijajen, njegov uspeh pa velik in mogočen. Pripomnimo, da se od društva nagrajani pesmi „Domovini“ pred

velikim pevskim zborom „Slov. pevskega društva v Ptuj“ ne smeta peti oziroma izvajati pri nobeni javni narodni slavnosti.

— (Iz Ormoža) so poročali: Dažlaj odbor je odredil ogledovanje govede ormoškega okraja in se bode isto vršilo v soboto dne 2. oktobra 1897. od 8. ure naprej na živinskem sejmišču v Ormožu. Za to je odločeno državnih daril 450 kron in deželnih daril 600 kron, vkup 1050 kron, okrajni zastop ormoški pa je v ta namen odločil 200 kron.

— (Katoliško gospodarsko in politično društvo za Slovence na Koroškem) napravi v nedeljo, dne 19. septembra, ob 3. uri popoldne v gostilni pri Eliz. Tengg pri Mariji na Zili javen shod, na katerem bodo gg. deželni poslanci poročali o svojem delovanju v deželnem zboru in g. državni poslanec o istem v državnem zboru. Dalje se bode govorilo o kmetijskih potrebah in o šoli.

— (Iz okolice celovške) se poročila znanemu razpitemu letu nemških nacionalcev v Beljaku tole: „Čujte! V gotovih krogih slovenskih ljudskih osrečevalcev se neki govori, da pri prihodnjih državnoborskih volitvah ne bodo več kandidirali g. kanonika Lamberta Einspielerja, ampak deželni poslanec g. Fr. Grafenauerja“. — Mi o tem še nismo ničesar slišali, nabrži je namera temu, obujati dvome in nezaupnost mej Slovenci, kar pa se prav gotovo ne posreči.

— (Koroške novice) Te dni je praznoval predsednik trgovinske in obrtne zbornice, Karol vitez Hillinger, 25letnico, odkar sedi v deželnem odboru koroškem. — V sled letošnje velike vrmenke izpremembe kostatovanih je v okolici pliberški troje slučajev, da so ljudje prišli ob um. Tudi iz zilske doline se sliši o tem. — V Pliberku je razsajala otročja bolezen oslovski kašelj ki je zahtevala veliko žrtev. — V občini Št. Marjeta pri Velikovu je prodrla z neznanjo večina stara nemška stranka v vseh treh razredih.

— (Imenovanje.) Gosp. Iv. Neckermann, dosedanji začasni voditelj c. kr. pripravni na Proseku, je imenovan definitivnim voditeljem tega zavoda.

* (Kako dolgo so ženske lepe?) Neumna je trditev, da traja ženska lepota le malo časa, da je ženska najlepša med 16.—24. letom. Tudi poznejša, zrelejša doba obrani lepoto in nekateri trdijo, da so ženske med 30. in 40. letom najmi-kavnejše. Zgodovna naštevava veliko izglede za to trditev. Lepa Helena n. pr. radi katere je divjala vojna mej Grki in Trojanci, je bila 48 let stara, ko se je udala Parisu. Aspazija, krasna žena Perikleja, se je omožila v 37. letu ter je bila še 38 let na to najkrajnejša lepota v Atenah. Kleopatra je bila že 30. let stara, ko se je udala Antoniju. Ana Avstrijska je bila stara 38 let, ko je slovela kot najlepša žena v Evropi. Mile. Mars, slavna igralka, je bila najlepša v 45. letu in Mn. Récamier je bila krasna do — 55 let. Torej niti leta, niti sivi lasje ne pokvarijo lepote, saj slove pregovor: Ženska je lepa, dokler sama hoče!

* (Velika tatvina.) V Karlovi varih si je najel v soboto zvečer bizu 40 let star tuj mož soho v hiši zlatarja in kupca z biserji. Ponoči pa je tajec predril strop, se na vrvi spustil v prodajnico ter pokradel ondi dragotin in zlatevine v vrednosti za 50.000 gl. O tati ni nobenega sleda.

— (Zmaga ženskih klobukov) V Italiji divja po časopisih že dolgo hud peresarski boj proti damskim klobukom, katere nosijo dame mej gledališkimi predstavami v pritličju. Gospodje se pritožujejo, da radi klobukov ničesar ne vidijo, kar je posebno takrat strašno sitno, kadar se vrši na pozornici kak imeniten balet. Nekdo je vsled takih klobukov tožil gledališko ravnateljstvo pri sodišču za odkodnino, češ, da je poštno plačal vstopnino, toda radi mnogih ženskih klobukov ni videl ničesar. Sodišče pa je tožbo odbilo ter celo obsodilo tožitelja na povrnitev stroškov. Dame torej smejo obdržati klobuke na glavi.

* (Nov anarhističen napad) V Barceloni je 3. t. m. opolnoči dvakrat ustrelil na policijskega šefa Portasa anarhist Sampan Barril ter ga smrtno nevarno ranil. Anarhist je pobegnil ter streljal na preganjalce. Mnogi so bili obstreljani, dokler ga ni policijski šef Pantarda obstrelil in prijel. Barril je je sin nekdanjega generalnega svetnika. Pred dvema letoma ga je Portas v gledališču aretiral, ker se je norčeval iz kraljevske zastave. Barril je bil v zvezi z Angiolittom, morilecem Canovasa ter se prizna sam anarhistom.

* (Telesna zdravnica emirja afganistanskega.) Jedno najodličnejših mest, ki jih zastopajo ženske, si je gotovo pridobila angležinja mis Lillian Hamilton. Mis Hamilton je bila vzgojena v zavodu Cheltenham College. Ko je bila promovirana je šla v Kalkuto; tam je ustanovila lady Dufferin, soproga tamošnjega podkralja, hospital. Mis Hamilton je vstopila mej zdravniškega zavoda. Nekdo so ji pripovedovali, da želi afganistanski emir Angležkinjo, ki bi v poletju poučevala njegove dvorne

dame o angleških damskih zabavah. Pogumno je nastopila to težavno službo. Ko ni še bila dolgo tam, je nevarno zbolel emir. Mis Hamilton je zdravila in negovala emirja tako skrbno, da se ji je posrečilo popolno ozdravljenje emirjevo. Za zahvalo za njeno posebno ročnost in izvedenost jo je emir imenoval telesno zdravnico svojo, svoje žene in svojega dvora. Na tem mestu je mis Hamilton že nad tri leta. Pred kratkim se je namenil afganistanski prestolonaslednik v Evropo, in mlada zdravnica mu je bila pradjena kot oficijalna spremljevalka.

Darila

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 14. avgusta poslali: G. geometer Presera iz Sv. Križa 1 gl. — Neimenovani pogrebec v B. rovnic 2 gl. 50 kr. — G. dr. Vladimir Žitek, advokat v Novem mestu, imenom omizja pri Št. v Kandiji namesto večna na kredo rajnega g. prof. Vidmarja 6 gl. — Po č. g. Martinu Medvedu, kapelanu v Slov. Bistrici svoto 20 gl. 30 kr., nabrano na novi maši č. g. Antona Jerovška. — Po č. g. Jakobu Meuhartu, kapelanu v Ormožu 4 gl. 95 kr., nabrane na novi maši č. g. Franca Tropa v Ormožu in 6 gl. 31 kr., nabrane ob priliki vesnega sestanka ormoškega gasilnega društva pri g. Kandriču na Zenti. — Po č. g. novomašniku Mat. Zemliču 108 gl. 50 kr. kot dar mariborskih bogoslovcev, zložen v pretečenem školskem letu pod geslom: „Sveti Ciril in Metod, verni otmici naš rod!“ — Po č. g. J. Meuhartu od vesele družbe v Limerku 1 gl. 40 kr. — Po gd. Aimi E. hovnic, učiteljski kandidantji v Ribnici mej prijatelji tamburškega zbora nabrali znesek 7 gl. — Iz nabiralnika g. Amalije Krajčeve p. d. Matježeve v Grabovem 7 gl. 15½ kr. — G. Adolfa Spilar iz Št. Petra na Krasu 1 gl. kot izgubljeno stavo. — G. Marija Muba iz Lokve na Krasu 100 gl. pokroviteljske „lokevskih rodoljubov“. — Šmartinski otroci 6 gl. 76 kr. — Vipavska podružnica 18 gl. — Č. g. Alojzij Vebrič, kaplan v Štancu na Štajerskem 5 gl. — Č. g. Avgust Škočir, kurat v dež. bolnici v Gradca, 5 gl. za mesec septembra. — Iz nabiralnika g. E. Jeglča na Selu pri Lescah 3 gl. 14 kr. — Iz nabiralnika v gostilni „pri pošti“ v Št. Juriju ob Taboru 4 gl. — Bog plačaj vsem darovalcem rodolubno požrtvovalnost. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Brzobjavke.

Dunaj 7. septembra. Danes se je pod cesarjevim predsedstvom vršil skupen minister-ski svet.

Lvov 7. septembra. Kasacijsko sodišče je potrdilo obsodbo drž. poslanca Szajerja.

Heb 7. septembra. Včeraj zvečer so bili tu radi aretovanja urednika Hoferja velike demonstracije.

Solnograd 7. septembra. Namestnik, grof Žiga Thun, je umrl.

Florenca 7. septembra. Včeraj popoldne, zvečer in ponoči primerili so se tu precej močni potresi.

Madrid 7. septembra. Zatrjuje se, da odstopi sedanje ministerstvo, in da sestavi maršal Sagasta liberalno vlado.

Barcelona 7. septembra. Anarhista Sempana Barilla, kateri je ranil policijskega ravnatelja Portasa, je vojno sodišče obsodilo na 40 let težke ječe.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) XI. Zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča, da se je občina Turjak obrnila do c. kr. dež. vlade s prošnjo, da se ji dovoli poleg že obstoječih dveh živinskih semnjevs še troje in sicer 13. aprila, 31. maja in 28. julija. Pred otvoritvijo dolenskih železnice je bil promet na vozni cesti v okraju zelo živahen. Zasluzka, katerega so imeli takrat prebivalci sedaj nimajo več, ker ves promet oskrbuje železnica. Prebivalstvo se od tedaj skrbno peča z živinorejo, in se je goveja živina zelo pomnožila. — V sled pomnožitve živinskih semnjevs bi se olajšalo kupčevanje z živino. Zoper semenj 13. aprila so se izrekle občine Polom, Studenec in Krka, zoper onega 31. maja je občina Studenec in zoper 28. julija sta občini Polom in Toplice. Ribnica je pa zoper vsakršno pomnožitev semnjevs. V sled poizvedovanj so že obstoječi semnji le krajevnega pomena in niso posebno dobro obiskani, ker nima Turjak ugodne lege in ker so vedno dobro obiskani bližnji stari semnji v Zdenski vasi, Strugi in Velikih Laščah, kakor tudi oni ljubljanskega in litijskega okraja, tedaj v turjaškem kraju ni nikake potrebe za pomnožitev semnjevs. Sploh je pa poleg obeh semnjevs na Turjaku 12. marca in 30. novembra še devetero drugih, ki za ta kraj popolnoma zadoščajo. Z narodno-gospodarskega stališča se nikakor ne more priporočati pomnožitev semnjevs, pač pa je odsek za premeščenje obeh obstoječih semnjevs na ugodnejši čas, ker trdi občina, da sta radi tega slabo obiskana, ker je za

nju določeni čas zelo neugoden za semaje sploh. Odsek predlaga: Zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. deželne vlade izreče v tem smislu. — Predlog se vsprejme

XII. Zbornični svetnik Karol Pollak poroča, da se je obrnila c. kr. deželna vlada na zbornico z dne 14. junija 1897, naj se izreče svoje mnenje o premenjeni prošnji občine kostanjeviške za dovoljenje dveh novih semnjev in o sejmskem tarifu. Lansko leto je občina kostanjeviška prosila, da bi se ji poleg že obstoječih štirih letnih in živinskih semnjev dovolila še dva in to dne 17. januarja in 16. maja vsakega leta. Zbornica se je tedaj izrekla za dovolitev semnja 17. januarja, ugovarjala pa je dovolitvi semnja v dan 16. maja, ker je ta dan tudi semenj v Rovišah in bi temu škodoval; vsled tega prosi sedaj občina, da bi se dovolila semnja dne 17. januarja in 31. maja vsakega leta. Odsek je mnenja, da je lega mesta Kostanjevice ugodna za semnje, strinja se tedaj s priporočilom c. kr. okr. glavarstva in priporočilom obeh semnjev. Sejmski tarif je določen v smislu postave z dne 3. decembra 1868, dež. zak. št. 17 in ker je nadzorovanje živinskih semnjev spojeno z velikimi stroški, tedaj gotovo niso določene takse previsoke. Odsek toraj predlaga: Zbornica poročaj v navedenem smislu na c. kr. deželno vlado. — Predlog se vsprejme. (Dalje prih.)

Izborna deluje
Tanno-Chinin tinktura za lase
 okrepuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las.
 Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
 Jedina zaloga (90—35)
 lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1
 zraven mesarskega mostu.

Iz uradnega lista.
Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Andreja Jenkoviča zemljišče v Kalu in Štefana Kontela posestvo v Kalu (obe prvokrat); Domenika in Marije Pupis zemljišča v Dolenji Košani in Autona Smerdu posestvo v Trnu (obe drugokrat), dne 10. septembra v Postojni.
 Ivana Kamnikarja posestvo v Srednji vasi, cenjeno 4670 gld., dne 11. septembra v Ljubljani.
 Franceta Miheliča zemljišče v Mali Račni, dne 11. septembra in 11. oktobra v Ljubljani.
 Blaža Sajovica zemljišča v Hribu pri Beli, cenjena 3180 gld. in Frana Osredkarja zemljišča v Savinji peči, cenjena 2586 gld., obe dne 11. septembra in 12. oktobra v Kamniku.

Umrli so v Ljubljani:
 Dne 5. septembra: Marija Kastelic, šivilja, 22 let, Ozke ulice št. 4, jetika.
 V deželni bolnici:
 Dne 4. septembra: Anton Cerar, delavec, 43 let, jetika.

Meteorologično poročilo.
 Višina nad morjem 306·2 m.

September	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
6.	9. zvečer	732·2	15·0	sr. jzah.	skoro obl.	
7.	7. zjutraj	729·7	13·6	sr. svzh.	del. jasno	0·0
	2. popol.	731·3	14·2	sl. jvzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 14·2°, za 2·0° pod normalom.

Dunajska borza
 dne 7. septembra 1897.

skupni državni dolg v notah	102	gid	40	kr.
skupni državni dolg v srebru	102	"	40	"
avstrijska zlata renta	124	"	50	"
avstrijska kronaska renta 4%	101	"	60	"
ogeraska zlata renta 4%	122	"	40	"
ogeraska kronaska renta 4%	99	"	80	"
avstro-ogeraska bančne delnice	950	"	—	"
kreditne delnice	365	"	60	"
London vista	119	"	80	"
Nemški dr. bankovci na 100 mark	58	"	75	"
10 mark	11	"	74	"
10 frankov	9	"	52 1/2	"
italijanski bankovci	45	"	15	"
3. kr. cekini	5	"	64	"

Dne 6. septembra 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	159	gid.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	"	—	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	40	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198	"	50	"
Ljubljanske srečke.	22	"	50	"
Budolfove srečke po 10 gld.	26	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	166	"	—	"
Tramway-društ. volj. 170 gld. a. v.	458	"	—	"
Papirnat rubelj			27 1/2	"

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
 Na glasbeni šoli „Glasbene Matice“ v Ljubljani se ima v prihodnjem šolskem letu nastaviti
učitelj za čelo in klavir
 s 600 gld.časne letne plače. — Prosilci za to službo, katerim je potrebno tudi znanje kacega slovenskega jezika, naj svojo s pričali opremljene prošnje pošljejo predsedniku „Glasbene Matice“ **Franu Ravniharju** v Ljubljani. (1352—3)

G. Flux, Gospodske ulice 6
Posredovalnica stanovanj in služeb
 išče nužno:
 Kuharice, hišninje, postunje in natakarice. Prav dobra mesta, in sicer za Ljubljano, Dunaj, Gradec, Reko, Pulj, Trst, Tržič, Koper, Celje itd. (1349)
 Več močnih deklet za vse z letnimi spričevali priporočam kar najbolje.
G. Flux, Gospodske ulice 6

Služba hišnika (Hausmeister.)
 Pri podpisanemu vodstvu oddati je služba hišnika z mesečno mezdo 12 gld., prostim stanovanjem in svečavo. Isti mora biti spreten krojač ali pa čevljar. Njegovi ženi izročeno je pranje telesnega perila učencev, proti ugotovljenemu plačilu. Hišnik mora biti skozi pošten in trezen človek ter brez otrok. Prošnje sprejme podpisano vodstvo do vštetelega 15. septembra; nastop službe dne 1. oktobra t. l.
 Vodstvo dež. kranjske vinarsko, sadjarske in poljedelske šole na Grmu, dne 1. septembra 1897. (1321—2)

Oklic!
 Daje se s tem javno na znanje, da se hočeta poročiti
 1) rudar **Fran Mlekuž**, stanujoč v Gladbeck-u, sin v Bovecu na Avstrijskem živečih zakoncev, trgovca Frana Mlekuža in Marije rojene Mlekuž,
 2) in brezposelna **Rozina Komac**, stanujoča v Bovecu na Avstrijskem, hči v Bovecu živečih zakoncev, trgovca Antona Komaca in Marije rojene Kovač.
 Ta oklic se razglaši v občinah Gladbeck in Bovec na Avstrijskem.
 Gladbeck, dne 2. septembra 1897.
 Kr. pr. stanovski urad Gladbeck, okraj Recklinghausen.
 Stanovski uradnik: **Hartl.**
 (1340)

Sokolada in Cacao Suchard.
 Da se preprečijo dogodivša se nepo razumljenja, se častito občinstvo opozarja, da tovarna **Ph. Suchard** takozvano „lomljivo šokolado“ (Bruch-Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgo vino spravlja
 Šokolade **Ph. Sucharda** se zamčeno čiste dobavljajo in, kakor znano, le v stanjolu zavite s tovarniško znamko in podpisom (10—36)

RONCEGNO
 najmočnejša naravna arsen in železo sodrdržujoča mineralna voda
 priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri: anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd. (1263—2)
 Pitno zdravljenje uporablja se skozi celo leto.
 Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in lekarnah.

Nagrobne vence
 v največji izberi in po najnižjih cenah trakove k vencem z ali brez napisov v vseh barvah (98—67) priporoča
Karol Recknagel.

Spreten knjigovez
 kateri je vojaščine že prost ter samec, dobi trajno službo. — Ponudbe oglasiti je pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1353—1)

Trgovski pomočnik
 izučen v trgovini mešanega blaga, želi vstopiti v službo takoj ali kasneje.
 Ponudbe pod šifro „Pomočnik“ vzprejema upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1335—2)

Išče se
hišni oskrbnik
 oženjen in izučen tudi v knjigovodstvu. — Natančneje se izve pri **Eliji Predović-u**, na Poljanskem trgu št. 5. (1343—1)

Matevž Kemperle
 sodar v Podbrozju pri Podnartu na Gorenjskem prevzema vsake vrste dela, spadajoča v njegovo stroko, izdeluje nove posode ter popravlja stare. Posebno se priporoča tovarnam. **Dobro, suho blago.** Za solidno in trpežno delo se jamči. (1347—1)

Proda se
baraka v „Zvezdi“
 obstoječa iz 170 desk, mej njimi 70 oglatih, 28 do 34 cm širokih desk, dvojno obložena. Stranišče in drvarnica. — Natančneje v c. kr. tabačni trafikki v „Zvezdi“. (1344—1)

Koncipijenta
 veččega slovenskega in laškega jezika, vzprejme **dr. Otokar Ribár** odvetnik (1348—1) v Trstu, ulica S. Spiridione št. 3.

Baraka
 z dvojno steno, z opeko krita, se dobro zapira, skoro nova, pot-m
specerijska oprava
 proda se takoj za primerno ceno.
 Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (1346—1)

Iščejo se
 solidni ljudje neoporečenega značaja, ki so znani v boljših krogih po deželi, ali za stalno zastopstvo ali za prosti čas. Strokovnih znanj ni treba; to službo lahko opravlja vsakdo in v vsakem kraju. Pri dobri izvežbanosti (1324—2)
 tisoč goldinarjev
 na leto gotovih. — Ponudbe pod naslovom: **Fr. Zeman** Praga, Kralj. Vlnohrády 279.

V najem
 se daje s 1. januarjem 1898 v nekem mestu na Gorenjskem dobro obstoječa
trgovina specerijskega blaga, vina in žganja
 na drobno in debelo. — Natančneji pogoji se izvedo v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1339—2)

Zastopniki
 za sprejemanje reklamnih inseratov se iščejo: v Ljubljani Novem mestu, Trstu, Pulju, Gorici in sploh v vseh drugih mestih in kopalnišči po enega. Plačilo dobra provizija in zagotovljenje zasebnega zastopništva proti gotovini. Značajne in zgovorne osebe naj pošljajo ponudbo pod: „Podjetje“ poste restante Gradec. (1333—2)

Rudarska uprava rudnika „Bosnia“ v Sinjaku, pošta Jajce v Bosni, išče
2 spretna kotlarska kovača
 ki umeta izdelavanje navadnega kotlovinkega blaga ter ju dobro plača v akordu. Pogoj je: Da nista stara nad 50 let in popolna ma trezna človeka. (1305—2)

Pege
 odpravi v 7 dneh popolnoma (1292-3)
dr. Christoff-a izborni, neškodljivi **Ambra-crème**
 jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj **Jos. Mayr-ja** lekarna v Ljubljani.

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Najnižje cene.

Veliko zalogo

Klobukov

Najvišje cene.

priporoča

J. Soklič.

(17)

Pod Tranco št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl

v Ljubljani, Pred škofijo hiš. št. 2.

Zaloga

suknenega in manufakturnega blaga.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodem uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za paračo itd. (1007)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne facone, najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov

J. S. BENEDIKT

ustanovljeno 1830. Ljubljana Pri „predelci pri križu“.

Stari trg št. 1/6. 26

Prekupovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Najcenejša zaloga klobukov

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

črno in barvastó, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likèr

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki želedec greje in krepča in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Puškar in prodajalec biciklov.

FRAN KAISER v Ljubljani Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg št. 7.

Ivanka Toni

(21) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Ivan Jax (26)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravilja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franco in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (36)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. Poprave se izvršujejo najtočneje.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Tranco št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način (16—36)

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca.

Pekarija Slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno

z najraznovrstnejšimi štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi

v slaščičarski in pekovski obrt

(39) spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille Zwieback).

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamerznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

(962-204)

Ob 12. uri 5 min. po noči osončni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Leud-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Gurih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Lino, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 min. sjutraj osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Boljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Lino, Budejovica, Pizani, Marijine varj, Heb, Francove varj, Karlove varj, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Boljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 min. dopoldne osončni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Leud-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Gurih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Lino, Budejovica, Pizani, Marijine varj, Heb, Francove varj, Karlove varj, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 39 min. popoldne osončni vlak v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih.) — Ob 7. uri 46 min. zvečer osončni vlak v Lesce-Bled.

Proga iz Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. sjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. sjutraj osončni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischl, Ansee, Pariza, Genevo, Gurih, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. sjutraj osončni vlak iz Lesce Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osončni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizani, Budejovica, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Gurih, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Leud-Gastein, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 min. popoldne osončni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Boljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. zvečer osončni vlak s Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizani, Budejovica, Lince, Steyra, Solnograda, Boljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 10. uri 25 minut zvečer osončni vlak iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih.)

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. sjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 36 min. zvečer mešani vlak.

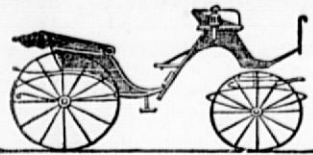
Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. sjutraj, ob 2. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 26 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. sjutraj, ob 11. uri 8 min. dopoldne, ob 5. uri 30 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Svojo zalogo raznovrstnih, kritih in nekritih

VOZ,
landauerji, brek
(vis-à-vis sedeži)

priporoča slavnemu občinstvu

Ivan Demšar

(naslednik Fr. Šiške)

(1218-6)

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6.

Dijaki

se vzamejo na hrano in stanovanje. — Naslov: Gospa Železnikar, Marije Terezije cesta št. 1, III. nadstropje na desno

Jedino pristen
BALZAM

(Tinctura balsamica) iz angelja varuha lekarne in tovarne farmacevtskih izdelkov

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Po zdravstvenem oblastvu preiskuseno in ocenjeno. Najstarejše, najreelnejše in najcenejše ljudsko domače zdravilo, tolažeče prsne in pljučne boli, krč v želodcu itd. za notranjo in vnanjo uporabo.

Za varstvo občinstva proti vsem ponarejanjem brez vrednosti imam odslej to oblastveno registrirano varstveno znamko.

V znak pristnosti je vsaka stekleničica zaprta s srebrnim tobolecem, v katerem je vtisnjena moja firma: „Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu“. Vsak balzam, ki nima gori stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tim manj vredno čim cenejše ponarejenje. Pazi naj se torej vedno na zeleno varstveno znamko zgoraj stoječo! Ponarejalci in posnemovalci mojega jedino pristnega balzama, kakor tudi prodajalci brezvrednostnih ponarejenih, občinstvo slepečih družih balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kaznovali. Kjer ni nobene zaloge mojega balzama, naj se naroča naravnost in adresuje: Angelja varuha lekarna (Schutzengel-Apotheke) A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Cena franko za vsako poštno postajo na Avstro-Ogerskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti poprejšnjemu nakazilu ali povzetju zneska. (837-13)

Pazi naj se vedno natanko na gornjo zeleno varstveno znamko, katero mora imeti v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XVI. šolskem letu 1897/98.

Vpisovanje v šolo „Glasbene Matice“ se vrši dne 16., 17., 18. in 19. septembra dopoldne od 10.—12. ure v prostorih društvene šole v Vegovi ulici.

Poučevanje se prične v ponedeljek, dne 20. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, zborovo petje. (dekliški, deški in dijaški moški zbor), pouk je brezplačen.

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli čelo.

Učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 glđ. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsacega gojenca 1 glđ.

Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 glđ. letne društvenine.

(1345-1)

ODBOR.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostoran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na vrtu med njima se nahajajo stanovanje za vrtnarja, obstoječa iz prtilične sobe in kuhinje, iz pristranske sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Frau Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183-9)

VIZITNICE pripravila **Národná Tiskarna.**

Razglasilo.

Na c. kr. véliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1897/8 dné 18. septembra s slovesno službo Božjo v stolni cerkvi.

Učenci, ki želé na novo vstopiti v nemški oddelek prvega razreda, naj se, spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov, oglasé dné 15. septembra mej 9. in 12. uro v ravnateljévi pisarni ter s seboj prinesó rojstveni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali. V slovenski oddelek prvega razreda se v tem obroku učenci na novo ne bodo vzprejemali. — Vzprejemne skušnje za prvi razred se pričó dné 16. septembra ob 8. uri. — V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo vzprejemali dné 16. septembra od 9. do 12. ure. Ti naj s seboj prinesó rojstveni list, šolsko spričevalo zadjega poluletja (s potrdilom pravilno naznanjenega odboda) in ako so bili oproščeni šolnine ali uživali ustanove, tudi dotične dekrete. — Učenci, ki so odslej obiskovali ta zavod, naj se oglasé dné 17. septembra od 8. do 12. ure s šolskim spričevalom zadnjega poluletja. Vsak učenec plača 1 glđ. 20 kr. prispevka za učila in igralne pripomočke, vsak na novo vzprejeti pa poleg tega še 2 glđ. 10 kr. vzprejemnine.

Učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokrogun in Zatičini, se smejo po naredbi veleslavnega c. k. deželnega šolskega sveta z dné 28. avgusta l. 1894, št. 2354, na tukajšnji gimnaziji vzprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. vélike gimnazije v Ljubljani.

(1325-2)

dné 2. septembra 1897. l.

Zdravilišče

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem

od postaje Zabok-Krapinske toplice Zagorske železnice 1 uro oddaljene.

Omnibus vozi do konca septembra k vsakemu vlaku.

Odprte do konca oktobra.

Stanovanja od 1. septembra naprej za 25% ceneje.

Izvrstno urejeno zdravilišče, toplo podnebje itd. itd. — Vsakdanje koncerte zdraviliške godbe prireja godba c. in kr. pešpolka nadvojvoda Leopold trajno do 18. septembra. (1289-3)

Štev. 584.

M. šol. sv.

Začetek šole na mestnih ljudskih šolah.

Na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, in sicer:

Na I. in II. mestni deški petrazrednici, na mestni nemški deški petrazrednici, na mestni dekliški osemrazrednici, na vnanjih dekliških šolah v uršulinskem samostanu, na mestni nemški dekliški šestrazrednici in na mestni dvorazrednici na Barji — se začne šolsko leto 1897/8

v soboto dné 18. septembra

s klicanjem sv. Duha.

Za vpisanje bivših in sprejemanje novih učencev in učenk sta določena 16. in 17. september t. l.

Vpisalo in sprejemalo se bode:

Za I. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopju v Komenskega ulici; za II. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopju na Cojzovi cesti; za mestno nemško deško petrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za mestno dekliško osemrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za vnanje dekliške šole pri Uršulinkah v uršulinskem samostanu; za mestno nemško dekliško šestrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za dvorazrednico na Barji v šolskem poslopju na Karolinski zemlji.

Otroci, kateri ne stanujejo v Ljubljani, smejo se sprejemati v mestna šole z dovoljenjem c. kr. mestnega šolskega sveta. (1351-1)

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 1. septembra 1897.

Mestna višja dekliška šola v Ljubljani

Gospodske ulice št. 8.

Šolsko leto 1897/98 se prične dne 20. septembra.

Vpisovanje za prvi in drugi letnik bode od 13.—17. septembra vsak dan dopoldne od 11.—12. ure v ravnateljévi pisarni.

Dne 18. septembra bode vzprejemni izpit za tiste učenke I. letnika, ki niso dovršile 8. razreda ljudske ali 2. razreda meščanske šole in tiste učenke II. letnika, ki niso še dovršile I. letnika višje dekliške šole.

Deklice, katere žele vstopiti v I. letnik višje dekliške šole, se morajo izkazati s spričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo izpolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta, imenovana šolska spričevala zamore nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 glđ. prispevka za učila. Učenke I. letnika pa razven tega še 2 glđ. vzprejemnine. — Šolnina znaša za vsako učenko 10 glđ. na leto.

Obligatni učni predmeti so: Veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepisje, matematika, fizika, prirodopisje, risanje, ročna dela, odgojeslovje (v II. in III. letniku), gospodinjstvo (v III. letniku).

Mestna višja dekliška šola ima značaj srednje šole, podpirata jo država in dežela kranjska, na njej poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo, ki pošilja na zahtevo tudi šolski statut in učni načrt.

V Ljubljai, dne 7. septembra 1897.

(1354-1)

Ravnateljstvo mestne višje dekliške šole.

Razglas.

Na c. kr. državni višji gimnaziji v Kranju vpisali se bodo učenci, kateri nameravajo stopiti v prvi razred

v sredo, dne 15. septembra

od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni v novem gimnazijskem poslopji.

Vsprejemne skušnje vršile se bodo v četrtek, dne 16. septembra od 1/2 9 ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vsprejemna taksa je določena na 3 gl. 50 kr., ki se bode onim, ki skušnje ne bi prestali, vrnila

V II, III, IV. in V. razred se bodo učenci vsprejemali **dne 16. in 17. septembra.**

Šolsko leto 1897/98 se začne dne 18. septembra s slovensko službo božjo na čast sv. duhu (1320-2)

Ravnateljstvo c. kr. državne višje gimnazije v Kranju dne 1 septembra 1897.

Koncesioniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:
 Iz Bremena ob torkih in sobotah.
 Iz Southamptona ozir. Cherbourg ob sredah in nedeljah.
 Iz Genove oziroma Neapolja
 via Gibraltar
 2-3krat mesečno

Bremen - Sev. Amerika.
 V Newyork.

Bremen - Juž. Amerika.
 V Montevideo.

Bremen - Istočna Azija.
 V Kina.

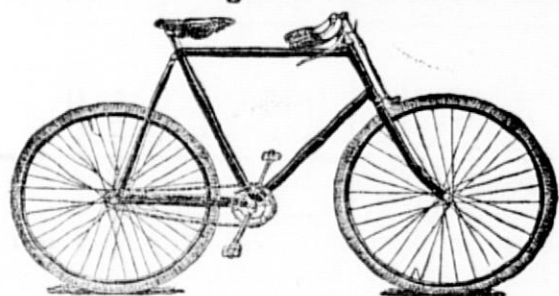
Bremen - Avstralija.
 V Adelaide, Melbourne, Sydney.

Bremen - Japan.

Buenos Aires.
 Prekomorska vožnja v Newyork 7-8 dnij.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.
 Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:
Edvard Tavcar.

Prva kranjska izdelovalnica novih bicikljev

Josip Kolar

v poslopji stare pošte.

Najuljudneje javljam slav. p. n. občinstvu, da imam v zalogi

kolesa (biciklje)
 svojega domačega izdelka

in jih priporočam vsem kolesarskim prijateljem in vsem, ki domačo obrt radi podpirajo.

Za vsako doma izdelano kolo jamčim dve leti.

Imam pa tudi veliko zalogo najfinejših angleških in dunajskih koles po nenavadno nizkih cenah.

Ker imam sedaj urejeno delalnico za nova kolesa, zmožen sem kolesa prenarajati, ponikljati in lakirati, iz starih nove narejati in izvrševati najtežavnejša popravila najboljše in najtočneje.

Zamenjavam tudi z ugodnimi pogoji nova kolesa s starimi.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

(358-28)

Josip Kolar.

Naznanilo.

Usojam se uljudno naznaniti, da sem svojo

posredovalnico stanovanj in služb

z Brega št. 6

premestila

v Gospodske ulice št. 6

pri tleh na desno. (1317-3)

Ker sta obe podjetji ločeni drugo od drugega, se morem posredovalnemu poslu posvetiti z največjo paznostjo. Po novih veanjih zvezah mi je možno ustrezati najdalje segajočim zahtevam.

Separirana soba za predstavljanje in razgovarjanje.

Opravične ure od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Na zunanjo pismo

G. Flux

Gospodske ulice št. 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Štev. 585.

Pričetek šole.

M. šol. sv.

Prvi mestni slovenski otroški vrtec v Komenskega ulicah otvori se letos

dne 17. septembra

s sv. mašo, katere bode v farni cerkvi sv. Petra ob polosmih zjutraj.

Vpisovali se bodo otroci dne **16. septembra** t. l. od devetih do dvanajstih dopolne in od dveh do petih popoldne v prostorih zavoda v Komenskega ulicah št. 10 v I. nadstropji.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,

(1300-1)

dne 1. septembra 1897.

Čast mi je cenjenim p. n. damam uljudno naznanjati, da je gospica, katere je bila doslej v mojem salonu modnih klobukov kot prva moč nastavljena, zapustila mojo trgovino ter sem se potrudil, da sem dobil na nje mesto najboljšo nadomestovalko.

Sedaj angaževana gospica, ki je svoje mesto nastopila s 1. septembrom, delovala je doslej v Parizu in Monakovem v prvih salonih in upam, da mi bode omogočeno z njeno pomočjo častitim damam popolnoma ustreči.

Ob enem se zahvaljujem za dosedaj mi v tako obilnej meri izkazano zaupanje, katero si hočem v prihodnje s pošteno in najcenejo postrežbo ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. Benedikt.

(1336-2)

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem slavnemu p. i. občinstvu uljudno naznaniti, da sem te dni otvoril svojo lastno

trgovino z usnjem

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3 v Koslerjevi hiši.

Pri meni je dobiti različne vrste usnja bodisi za fino, lahko, bodisi za težko obutalo in sicer na drobno in na debelo za solidne cene. Blago v moji zalogi je fine, dobre in trpežne kakovosti. Tudi imam na prodaj vse v čevljarstvo obrt spadajoče potrebščine z najboljših tovarn.

Priporočam se za obilen obisk ter zagotavljam, da bom vsakogar postregel v njegovo zadovoljnost glede dobrote blaga in solidne cene.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Pollak.

(1329-2)

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji

Čast nam je opozarjati p. n. družine, gostilničarje in trgovce na našo

čisto domačo mast.

Da bode p. n. občinstvo, katero kupuje mast, osigurano, da dobiva pravi domači nepokvarjeni proizvod, dali smo našo mast razkrojiti v „Javnem razkrojnem zavodu dra. S. Bošnjakoviča v Zagrebu“ ter nam je bil priobčen 22. decembra 1896 natančni razkrojni uspeh s tem-le zaključkom:

„Izcvrta mast, ki nam je bila predložena, je povsem čista, naravna svinjska mast; v njej ni niti najmanje onih nič vrednih živalskih in drugih primeskov, s kojimi se tolikrat svinjska mast pači v nji tudi ni onih primes, ki povzročajo večjo težo ter ni mešana z vodo.“

Ker nam je glavna naloga, da vzdržimo priborjeno dobro ime naših proizvodov, prosimo p. n. občinstvo, da nas v našem stremjenju podpira s tem, da daje našim izdelkom prednost pred tujim blagom. Pripomnimo, da se naša mast prodaja v posodah, na kojih je naša firma.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem.

Cenike pošiljamo na zahtevo zastoj in franko ali naravnost ali po naših zastopnikih gg. **A. Butscher, Ljubljana; C. Walzer, Celje; A. Stöcker in drug, Gorica.**

Z odličnim spoštovanjem

(648-17)

prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.